

OTSUS

16.11.2021 nr 5-5/2021-066

Koondumise nr 43/2021 A/S Dobeles Dzirnavnieks / AB Baltic Mill täiendava menetluse alustamine

1. Koondumine

18.10.2021 sai Konkurentsiamet koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid A/S Dobeles Dzirnavnieks (Läti registrikood 40003020653) ning äriühingud Amber Trust II S.C.A. (Luksemburgi registrikood B 103 888), UAB RGK Invest (Leedu registrikood 303234214) ja UAB MNGM Investicija (Leedu registrikood 304023857) 31.03.2021 AB Baltic Mill aktsiate ostulepingu. Lepingu kohaselt kavatakse A/S Dobeles Dzirnavnieks omandada 100% AB Baltic Mill aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuuluvad AB Baltic Mill ja selle tütarühingud AS Balti Veski, UAB Malsena Plius, AB Rigas Dzirnavnieks, UAB Amber Pasta ja UAB Maluno Virtuue koondumise teate esitanud äriühingu A/S Dobeles Dzirnavnieks valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 19.10.2021 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks A/S Dobeles Dzirnavnieks ja AB Baltic Mill.

A/S Dobeles Dzirnavnieks on Lätis registreeritud äriühing, mille emasettevõtja on Tartu Mill AS (registrikood 10666674). Tartu Mill AS aktsionärid on Tiigi Keskus AS (87% aktsiatest) ja Jens Grupp OÜ (13% aktsiatest).

Tiigi Keskus AS tegeleb kinnisvarahalduse ning teravilja hoiustamis- ja käitlemisteenuse osutamisega. Jens Grupp OÜ majandustegevuseks on tootmisprotsessi korraldamine, planeerimine ja juhtimine.

Tartu Mill AS-i peamiseks majandustegevuseks on nisu- ja rukkijahu tootmine ning müük, samuti teravilja müük, lao- ja transporditeenuste osutamine. Ühtlasi tegeleb äriühing kuivsegude (sh koogisegud, pitsasegu, mannavahusegu jm), tangainete (sh riis, tatar, kruubid, manna jm), helveste, kamajahu, riivsaia, pastatoodete, pastakastmete, õli ja suhkrumüügiga jae- ja hulgikaubanduse klientidele. Tartu Mill AS-i toodangut ja muud kaupa müüakse omanimelise kaubamärgi all, samuti valmistatakse kaubanduskettide eritellimusel omamärgi- ehk *private label* tooteid.

A/S Dobeles Dzirnavnieks peamiseks tegevusaladeks on teravilja, jahvatusaaduste, pastatoodete ja muude toiduainete tootmine ja müük, samuti teravilja lao-, eeltöötluste- ja veoteenuste osutamine. A/S-i Dobeles Dzirnavnieks tehases, mis asub Lätis Dobeles, toodetakse nisu-, rukki- ja kaerajahu, jahusegusid, helbeid, pastatooteid, tangaineid, pärlotra ja mannat. Tootesortimenti kuuluvad muu hulgas toidukliid, kiirpudrud, ökotooted, kaunviljad, tatar, riis, muud toiduained (suhkur, õli, pastakastmed), loomasööt ja söödatootmiseks mõeldud toorained. Lisaks põhitegevusele valmistab A/S Dobeles Dzirnavnieks kaubanduskettide eritellimusel ka *private label* tooteid.

A/S-il Dobeles Dzirnavnieks on Lätis tegutsev tütarettevõtja SIA Dobeles Eko, mille põhiliseks majandustegevuseks on soojus- ja elektrienergia tootmine, mida kasutatakse ligikaudu 30% ulatuses Dobeles Dzirnavnieksi tootmises ning ülejäänud osas müüakse riigi osalusega ettevõtetele pikaajaliste lepingute alusel.

AB Baltic Mill on Leedus registreeritud valdusettevõtja, mille põhitegevuseks on oma kontserni ettevõtjatele haldusteenuse osutamine Eestis, Lätis ja Leedus.

AB Baltic Mill kontserni kuuluvad järgmised ettevõtjad:

- AS Balti Veski – Eestis registreeritud äriühing, mille peamiseks majandustegevuseks on teraviljatoodete töötlemine, kuivainete pakendamine ja hulgimüük. Balti Veski tootesortimendis on nisu-, spelta-, rukkileiva- ja odrajahu, riis, tatar, hirss, manna, kruubid, tang, herved, oad, kaerahelbed, kliid, pastatooted, ökotooted jm. AS Balti Veski kaupa müüakse Veski Mati kaubamärgi all. AS Balti Veski tooteid töödeldakse ja pakendatakse ümber Jüris, Rae vallas asuvas tehases.
- AB Rigas Dzirnavnieks – Lätis registreeritud äriühing, mille majandustegevus hõlmab teraviljade, jahvatustoodete ja muude kuivainete tootmist ja müüki, samuti teravilja lao- ja eeltöötlusteenuse (teravilja kuivatamine ja puhastamine) ja transporditeenuste osutamist. Äriühingu tootesortimendis on muuhulgas nisu- ja rukkijahu, helbed, kuivsegud, müsli, müslibatoonid, kiirpuder, riis, pastatooted, ökotooted, kliid. Lisaks tegeleb AB Rigas Dzirnavnieks teravilja müügiga ning tangude ümberpakendamisega.
- UAB Malsena Plius – Leedus registreeritud äriühing, mille põhiline majandustegevus on jahu tootmine ja müük, samuti jahvatustoodete (sh teiste kontsernisest ettevõtjate jahvatustoodete edasimüük) ning teravilja müük. UAB Malsena Plius ostab sisse teravilja (nisu, rukist, kaera), jahvatab seda ja toodab klientidele müüdavat jahu ja kliid. UAB Malsena Plius tooteid müüakse nii kolmandatele osapooltele kui ka teistele kontserni ettevõtjatele. Leedus turustab UAB Malsena Plius oma kaubamärkide all nt riisi ja tatart, samuti AB Rigas Dzirnavnieks poolt toodetud helbeid, putru ja müsli. Aastatel 2018-2019 kauples UAB Malsena Plius lisaks UAB Amber Pasta toodetud pastatoodetega.

- UAB Amber Pasta – Leedus registreeritud äriühing, mille peamiseks majandustegevuseks on pastatoodete tootmine ja müük. Pakutavate toodete hulka kuuluvad pehmest ja kõvast nisujahust toodetud pastatooted, teravilja pasta, tatrajahu pasta, speltapasta. UAB Amber Pasta tehas asub Leedus Panevėžys linnas. Tooteid müüakse suuremas osas Balti riikidesse kontsernisiseselt või kolmandatele isikutele.
- UAB Maluno Virtuve – Leedus registreeritud äriühing, mis pakub toitlustusteenuseid.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Täiendava menetluse alustamine

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt tekib A/S Dobeles Dzirnavnieks ja AB Baltic Mill ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate tegevuste vahel horisontaalne kattuvus peamiselt jahutoodete, kuivsegude, helveste, tangainete ja pastatoodete ning muude toiduainete tootmise ja müügi osas. Samuti tegelevad mõlemad koondumise osalised ja nendega samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad teravilja ostmisega, töötlemisega, hoiustamisega ja müügiga ning lao- ja transporditeenuse osutamisega.

Konkurentsiametite hinnangul on menetluse käigus kogutud teabele tuginedes vajalik käesoleva koondumise poolt mõjutatud kaubaturgude täiendav analüüsimine. Kaubaturgude

piiritlus, koondumise osaliste positsioon kaubaturgudel ning koondumise mõju konkurentsile selguvad koondumise täiendava menetluse käigus.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

Seoses tekkinud vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine A/S Dobeles Dzirnavnieks ja AB Baltic Mill koondumise puhul ning võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2, otsustab Konkurentsiamet

alustada täiendavat menetlust koondumisele hinnangu andmiseks.

KonkS § 27 lg 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

1. annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid;
2. keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolud;
3. lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 16.11.2021 otsuse nr 5-5/2021-066
ärakiri on samane originaaliga.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 26.11.2021